

Informatyczny kącik olimpijski (135): *Little Elephant and Array*

Zadanie: Dany jest n -elementowy ciąg liczb naturalnych $A = (a_1, a_2, \dots, a_n)$ oraz m zapytań. Każde zapytanie jest opisane za pomocą dwóch liczb naturalnych (l, p) , gdzie $1 \leq l \leq p \leq n$, i brzmi: „Ile jest dobrych liczb w podślowie $a_l, a_{l+1}, \dots, a_p$?” Liczba x jest dobra, jeśli występuje dokładnie x razy. Przykładowo, wynikiem dla podkreślonego fragmentu $A = (3, \underline{1}, 2, 3, 2, 3, 3, 2, 2)$ jest 2, gdyż dobrymi liczbami są 1 (występuje raz) oraz 3 (występuje trzy razy). Napisz program, który odpowiada na wszystkie m zapytań.

Niech $a_{l:p}$ oznacza podślowo $a_l, a_{l+1}, \dots, a_p$.

Rozwiązanie $O(m(n + \max(A)))$

W pierwszym podejściu każde zapytanie rozważymy niezależnie. Załóżmy, że szukamy wyniku dla $a_{l:p}$. Na początku zliczmy wystąpienia każdej wartości w tym podślowie. Niech Z będzie tablicą zliczającą i $Z[x]$ oznacza liczbę wystąpień x . Taka tablica ma rozmiar rzędu $O(\max(A))$ i jej wygenerowanie zajmuje czas $O(n + \max(A))$. Wówczas wynikiem jest liczba takich x , że $Z[x] = x$, co możemy obliczyć w czasie $O(\max(A))$, przeglądając Z . Znalezienie odpowiedzi na jedno zapytanie zajmuje czas $O(n + \max(A))$, więc całe rozwiązanie działa w czasie $O(m(n + \max(A)))$.

Rozwiązanie $O(mn)$

Zauważmy, że dobre liczby są nie większe niż n . Żadna liczba większa niż n nie może być dobra, ponieważ długość ciągu (liczba wszystkich wystąpień) wynosi n . Zatem zliczanie wystąpień możemy ograniczyć do wartości nie większych niż n . Teraz tablica zliczająca ma rozmiar $O(n)$. Odpowiedź na jedno zapytanie realizujemy w czasie $O(n)$, a całe rozwiązanie działa w czasie $O(mn)$.

Rozwiązanie $O((n + m)\sqrt{n})$

W tym podejściu, przed przystąpieniem do odpowiadania na zapytania, znajdziemy zbiór S zawierający kandydatów na dobre liczby. Kandydatami mogą być tylko takie liczby x , które występują przynajmniej x razy w całym ciągu. Tak jak wcześniej zauważyliśmy, możemy ograniczyć zliczanie do wartości nie większych niż n , zatem S generujemy w czasie $O(n)$. Okazuje się, że wszystkich kandydatów jest nie więcej niż $\lfloor \frac{-1 + \sqrt{1 + 8n}}{2} \rfloor$.

Dlaczego? S zawiera różne liczby, a jego suma jest nie większa niż n . Zbiór ma największą moc, kiedy zawiera kolejne liczby $1, 2, \dots, k$. Niech k oznacza największą spośród nich. Oczywiście musi zachodzić $1 + 2 + \dots + k = \frac{(1+k)k}{2} \leq n$. Wystarczy skorzystać ze standardowych metod rozwiązywania nierówności drugiego stopnia, aby otrzymać, że największe k wynosi $\lfloor \frac{-1 + \sqrt{1 + 8n}}{2} \rfloor$. $\square$

Dla każdej liczby x ze zbioru S przygotujmy tablicę L_x , gdzie $L_x[i] = 1$, jeśli $a_i = x$ lub $L_x[i] = 0$ w przeciwnym przypadku. Intuicyjnie mówiąc, skopiowaliśmy ciąg A , zamieniając wystąpienia x na 1, zaś pozostałe liczby na 0. Dodatkowo, niech P_x będzie tablicą sum prefiksowych L_x . Wówczas sprawdzenie, czy x jest dobrą liczbą $a_{l:p}$, sprowadza się do obliczenia $L_x[l] + L_x[l + 1] + \dots + L_x[p] = P_x[p] - P_x[l - 1]$. Za pomocą tak przygotowanej struktury danych

potrafimy w czasie $O(1)$ sprawdzić, czy kandydat jest dobrą liczbą w podślowie. Aby znaleźć dobre liczby w $a_{l:p}$, wystarczy sprawdzić kandydatów ze zbioru S , których jest $O(\sqrt{n})$. Wyznaczenie odpowiedzi na m zapytań zajmuje czas $O(m\sqrt{n})$. Przygotowanie opisanych struktur danych zajmuje czas $O(n\sqrt{n})$, zatem całe rozwiązanie działa w czasie $O((n + m)\sqrt{n})$.

Rozwiązanie $O((n + m) \log(n))$

W tym rozwiązaniu odpowiemy na zapytania *offline*. Oznacza to, że najpierw wczytamy wszystkie zapytania, następnie obliczymy wyniki (być może w innej kolejności niż ta podana na wejściu) i na końcu wypiszemy odpowiedzi w pierwotnej kolejności zapytań. Najpierw pogrupujemy zapytania według ich końców. Niech $zap[i]$ oznacza zapytania, których koniec znajduje się w i . Przejdźmy teraz do przeglądania kolejnych elementów ciągu według rosnących indeksów (od 1 do n). Załóżmy, że rozważamy indeks i . Jeśli wartość a_i występowała wcześniej przynajmniej a_i razy, to a_i jest dobrą liczbą dla niektórych fragmentów. Dokładniej, niech l_1 oznacza najmniejszy taki indeks, że $a_{l_1:i}$ zawiera a_i wystąpień a_i , oraz niech l_2 oznacza największy taki indeks, że $a_{l_2:i}$ zawiera a_i wystąpień a_i . Te indeksy możemy wyznaczyć, mając dla każdej wartości zapamiętane pozycje, na których ta wartość występuje. Wówczas dla każdego $l_1 \leq j \leq l_2$ fragment $a_{j:i}$ również zawiera a_i jako dobrą liczbę.

$$\begin{array}{ccccccc}
 & & & & \overbrace{a_i \text{ wystąpień } a_i} & & \\
 \dots & a_i & \dots & \dots & a_i & \dots & a_i \dots \\
 & \underbrace{\hspace{2cm}}_{l_1} & & & \underbrace{\hspace{2cm}}_{l_2} & & \\
 D & -1 & & & 1 & &
 \end{array}$$

Zachowajmy tę informację w tablicy D . Niech $D[l_1 - 1] = -1$, zaś $D[l_2] = 1$. Warto nadmienić, że jeśli wcześniej mieliśmy wyznaczony przedział $[l'_1; l'_2]$, gdzie mogło zaczynać się podślowo z dobrą wartością a_i , to należy usunąć ten przedział przed nowym przypisaniem, czyli $D[l'_1 - 1] = 0$ oraz $D[l'_2] = 0$. Teraz możemy już odpowiedzieć na zapytania $zap[i]$. Załóżmy, że rozważamy zapytanie (l, i) . Wtedy wynikiem jest $D[l] + D[l + 1] + \dots + D[i]$. Na D możemy rozpiąć drzewo przedziałowe, aby w czasie $O(\log(n))$ obliczać sumę i aktualizować wartości.

Grupowanie zapytań według ich końca realizujemy w czasie $O(n + m)$, jeśli wykorzystamy metodę zliczania. Odpowiedź na zapytanie odbywa się w czasie $O(\log(n))$, co w sumie dla m zapytań daje $O(m \log(n))$. Wszystkie aktualizacje D zajmują $O(n \log(n))$. Całkowita złożoność czasowa rozwiązania wynosi $O((n + m) \log(n))$.

Bartosz ŁUKASIEWICZ